

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15 grudnia 2015 roku numer (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. stwierdził, że **R. B.** jako były wspólnik (...) Grupa Ochrona A. (...) spółki jawnej w Ł. oraz jako były członek zarządu Agencji Usługowo-Handlowej Grupa Ochrona spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. ponosi odpowiedzialność całym swoim majątkiem za zobowiązania spółki z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres stycznia 2010 roku do sierpnia 2013 roku.

Zakład podał, iż zadłużenie spółki obejmujące okres od marca 2007 roku do czerwca 2014 roku z tytułu składek wynosi 1.034.322,43 zł, odsetek wynosi 320.142 zł, kosztów upomnień przedegzekucyjnych wynosi 104,80 zł a kosztów egzekucji 24.471,80 zł.

Wysokość nieopłaconych składek, do których opłacenia jest zobowiązany ubezpieczony R. B. wynosi:

1) na ubezpieczenia społeczne za okres od stycznia 2010 roku do lipca 2010 roku, od września 2010 roku do grudnia 2012 roku, od lutego do sierpnia 2013 roku:

- 710.813,16 zł należność główna,
- 233.627 zł odsetki na dzień 15 grudnia 2015 roku,
- 15.559 zł koszty postępowania egzekucyjnego,

2) na ubezpieczenie zdrowotne za okres od sierpnia do grudnia 2010 roku, od lutego 2011 roku do czerwca 2012 roku, od sierpnia 2012 roku do sierpnia 2013 roku:

- 222.285,30 zł należność główna,
- 68.012 zł odsetki liczone na dzień 15 grudnia 2015 roku,
- 4.030 zł koszty postępowania egzekucyjnego,

3) na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od sierpnia do grudnia 2010 roku, od lutego do czerwca 2012 roku, od sierpnia 2012 roku do sierpnia 2013 roku:

- 10.649,77 zł należność główna,
- 3.012 zł odsetki liczone na dzień 15 grudnia 2015 roku,
- 820,40 zł koszty postępowania egzekucyjnego.

Decyzją z dnia 15 grudnia 2015 roku numer (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. stwierdził, że **R. S.** jako były wspólnik (...) Grupa Ochrona A. S. i wspólnicy spółki jawnej w Ł. oraz jako były członek zarządu Agencji Usługowo-Handlowej Grupa Ochrona spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. ponosi odpowiedzialność całym swoim majątkiem za zobowiązania spółki z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres stycznia 2010 roku do sierpnia 2013 roku.

Zadłużenie spółki obejmujące okres od marca 2007 roku do czerwca 2014 roku wynosi 1.034.322,43 zł, odsetki 320.142 zł, koszty upomnień przedegzekucyjnych 104,80 zł, koszty egzekucji 24.471,80 zł.

Zakład wskazał, iż nieopłacone składki, do których zapłacenia jest zobowiązany ubezpieczony wynoszą odpowiednio:

1) na ubezpieczenia społeczne za okres od stycznia 2010 roku do lipca 2010 roku, od września 2010 roku do grudnia 2012 roku, od lutego do sierpnia 2013 roku:

- 710.813,16 zł należność główna,
- 233.627 zł odsetki na dzień 15 grudnia 2015 roku,
- 15.559 zł koszty postępowania egzekucyjnego,

2) na ubezpieczenie zdrowotne za okres od sierpnia do grudnia 2010 roku, od lutego 2011 roku do czerwca 2012 roku, od sierpnia 2012 roku do sierpnia 2013 roku:

- 222.285,30 zł należność główna,
- 68.012 zł odsetki liczone na dzień 15 grudnia 2015 roku,
- 4.030 zł koszty postępowania egzekucyjnego,

3) na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od sierpnia do grudnia 2010 roku, od lutego do czerwca 2012 roku, od sierpnia 2012 roku do sierpnia 2013 roku:

- 10.649,77 zł należność główna,
- 3.012 zł odsetki liczone na dzień 15 grudnia 2015 roku,
- 820,40 zł kosztu postępowania egzekucyjnego.

Decyzją z dnia 15 grudnia 2015 roku numer (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. stwierdził, że **A. S.** jako były wspólnik (...) Grupa Ochrona A. S. i wspólnicy spółki jawnej w Ł. oraz jako były członek zarządu Agencji Usługowo-Handlowej Grupa Ochrona spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. ponosi odpowiedzialność całym swoim majątkiem za zobowiązania spółki z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres stycznia 2010 roku do lipca 2013 roku.

Zadłużenie spółki obejmujące okres od marca 2007 roku do czerwca 2014 roku, a wynosi 1.034.322,43 zł, odsetki 320.142 zł, koszty upomnień przedegzekucyjnych 104,80 zł, koszty egzekucji 24.471,80 zł.

Zakład wskazał, iż nieopłacone składki do których opłacenia jest zobowiązany ubezpieczony wynoszą odpowiednio:

1) na ubezpieczenia społeczne za okres od stycznia 2010 roku do lipca 2010 roku, od września 2010 roku do grudnia 2012 roku, od lutego do lipca 2013 roku:

- 693.578,49 zł należność główna,
- 230.179 zł odsetki na dzień 15 grudnia 2015 roku,
- 15.559 zł koszty postępowania egzekucyjnego,

2) na ubezpieczenie zdrowotne za okres od sierpnia do grudnia 2010 roku, od lutego 2011 roku do czerwca 2012 roku, od sierpnia 2012 roku do lipca 2013 roku:

- 215.308,37 zł należność główna,

- 66.616 zł odsetki liczone na dzień 15 grudnia 2015 roku,
- 4.030 zł koszty postępowania egzekucyjnego,

3) na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od sierpnia do grudnia 2010 roku, od lutego do czerwca 2012 roku, od sierpnia 2012 roku do lipca 2013 roku:

- 8.583,82 zł należność główna,
- 2.599 zł odsetki liczone na dzień 15 grudnia 2015 roku,
- 820,40 zł koszty postępowania egzekucyjnego.

Odrębne, jednobrzmiące odwołania od powyższych decyzji złożył pełnomocnik ubezpieczonych R. S., A. S. i R. B..

Zaskarżonym decyzjom zarzucił:

1) naruszenie prawa materialnego – art.32 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez jego błędną wykładnię i w efekcie naruszenie prawa materialnego – art.116 Ordynacji podatkowej poprzez jego niewłaściwe zastosowanie w postaci przyjęcia, że członek zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością odpowiada również za niezapłacone składki na ubezpieczenia zdrowotne, Fundusz Pracy Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, podczas gdy do składek na ubezpieczenia zdrowotne, Fundusz Pracy Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w zakresie ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisu dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne a nie przepisy Ordynacji podatkowej;

2) naruszenie prawa materialnego – art.116 Ordynacji podatkowej poprzez bezpodstawne przyjęcie, że wniosek o upadłość nie został złożony w terminie i całkowicie pominięcie okoliczności i materiałów Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi XIV Wydziału Gospodarczego dla spraw upadłościowych i naprawczych sygn. akt XIV GU136/13;

3) naruszenie prawa materialnego – art.115 Ordynacji podatkowej w zw. z art.574 kodeksu spółek handlowych poprzez bezpodstawne przyjęcie, że odpowiada za zobowiązania powstałe przed przekształceniem spółki jawnej w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w sytuacji gdy od przekształcenia upłynął okres 3 lat.

W świetle tak sformułowanych zarzutów wniósł o zmianę zaskarżonych decyzji poprzez stwierdzenie, że skarżący jako byli wspólnicy (...) Grupa Ochrona A. (...) spółka jawna i członkowie zarządu Agencji Usługowo – Handlowej Grupa Ochrona spółka z ograniczoną odpowiedzialnością nie ponoszą odpowiedzialności cały swoim majątkiem za zadłużenie z tytułu nieopłaconych składek za zatrudnionych pracowników to jest składek ba ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od stycznia 2010 roku do lipca 2013 roku. Nadto wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na odwołania pełnomocnik organu rentowego wniósł o ich oddalenie.

Postanowieniami z dnia 25 lutego 2016 roku sprawy z odwołania R. B. i R. S. zostały połączone do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą z odwołania A. S. (postanowienia – k.12 akt VIII U 225/16, k.12 akt VIII U 226/16).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) spółki jawnej Agencja Usługowo – Handlowa Grupa Ochrona A. S. i Wspólnicy została zawarta w dniu 17 września 2001 roku.

Postanowieniem z dnia 15 listopada 2001 roku spółka została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego.

W 2010 roku wspólnikami spółki byli: A. S., T. S., R. S. i R. B..

(odpis z KRS – k.96-100 akt ZUS)

Agencja Usługowo – Handlowa Grupa Ochrona spółka z ograniczoną odpowiedzialnością powstała w wyniku przekształcenia Agencji Usługowo - Handlowej Grupa Ochrona A. (...) spółki jawnej Zakładu Pracy (...) na podstawie uchwały wspólników z dnia 29 czerwca 2011 roku.

Ubezpieczony A. S. był członkiem zarządu spółki w okresie od jej powstania do dnia 21 sierpnia 2013 roku.

Ubezpieczeni R. S. i R. B. byli członkami zarządu spółki do dnia 17 września 2013 roku, do dnia wygaśnięcia kadencji.

(odpis z KRS – k.24-30 akt ZUS, protokół ze zwyczajnego zgromadzenia udziałowców – k.21)

Nadzwyczajne zgromadzenie udziałowców Agencji Usługowo – Handlowej Grupa Ochrona spółki z ograniczoną odpowiedzialnością 10 marca 2014 roku podjęło uchwałę o likwidacji spółki.

(odpis z KRS – k.24-30 akt ZUS)

Przedmiotem działalności zarówno spółki jawnej jak i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością było świadczenie usług związanych z ochroną mienia.

(okoliczności bezsporne)

W dniu 16 września 2013 roku członkowie zarządu spółki (...) złożyli wniosek o ogłoszenie upadłości obejmującą likwidację majątku spółki.

W uzasadnieniu wniosku wskazali, iż sytuacja ekonomiczna spółki ulegała stopniowemu pogorszeniu od 2005 roku, a od 2010 roku był to już stały proces. Podejmowane próby restrukturyzacji nie poprawiły sytuacji firmy.

Istotne pogorszenie sytuacji finansowej spółki nastąpiło w 2013 roku, kiedy to spółka nie otrzymała dofinansowania do zatrudniania osób niepełnosprawnych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Warunkiem uzyskania dofinansowania był brak zaległości podatkowych i składowych.

(wniosek – k.21, pismo PFRON – k.104-105)

Na dzień 30 września 2013 roku zadłużenie spółki wynosiło:

- wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych 559.918,01 zł,
- wobec Urzędu Skarbowego 166.657,28 zł,
- wobec banku (...) SA 201.432 zł,
- wobec kontrahentów 102.770 zł.

(spis wierzycieli – k.21)

Zobowiązania spółki na dzień 31 grudnia 2012 roku wyniosły 1.619.123,76 zł, a na dzień 31 sierpnia 2013 roku 2.163.004,66 zł.

Spółka nie posiadała nieruchomości, a wartość majątku ruchomego na dzień 31 sierpnia 2013 roku wynosiła 73.152 zł.

Postanowieniem z dnia 23 stycznia 2014 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi w sprawie XIV GU 136/13 oddalił wniosek z uwagi na brak majątku wystarczającego na uruchomienie postępowania upadłościowego i pokrycie jego kosztów.

(odpis postanowienia – k.35-41 akt ZUS)

Postanowieniem z dnia 10 marca 2015 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi J. Z. postanowił umorzyć postępowania egzekucyjne z wniosku wierzyciela Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w Ł. wobec bezskuteczności egzekucji.

(ksero postanowienia – k.43 akt ZUS)

Postanowieniem z dnia 29 września 2015 roku Naczelnik I Urzędu Skarbowego w Ł. umorzył postępowanie egzekucyjne wobec spółki wobec bezskuteczności egzekucji.

(kopia postanowienia – k.104 akt ZUS)

W spółce z ograniczoną odpowiedzialnością członkowie zarządu podzielili umownie zadania: A. S. był prezesem zarządu, R. S. odpowiadał za sektor porządkowy, R. B. odpowiadał za monitoring i grupy ochronne a T. S. zajmował się księgowością i rozliczaniem.

(zeznania ubezpieczonych: R. S. min.00:02:25 protokół z 28.11.2016 r. w zw. z min.00:57:13 protokół z 9.04.2018 r., R. B. min.00:31:28-00:42:32 protokół z 9.04.2018 r., A. S. min.00:43:08- (...):13 protokół z 9.04.2018 r.)

W toku postępowania egzekucyjnego z rachunku (...) spółki Agencja Usługowo – Handlowa Grupa Ochrona wyegzekwowano kwotę 29.132,36 zł.

(pismo ZUS – k. 11 akt ZUS)

Na dzień 31 grudnia 2010 roku strata netto spółki jawnej wynosiła 437.138,22 zł.

Na dzień 29 czerwca 2011 roku (data przekształcenia spółki jawnej w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością) zysk netto spółki jawnej wynosił 165.82,21 zł.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku strata netto spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wynosiła 78.238,45 zł.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku strata netto spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wynosiła 338.479,11 zł.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku strata netto spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wynosiła 175.292,92 zł.

(opinia biegłej z zakresu księgowości – k.81-92)

Według stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku wartość zobowiązań spółki przekroczyła wartość jej majątku, bowiem nadwyżka majątku nad zobowiązaniami wynosiła minus 940.542,42 zł.

(opinia biegłej z zakresu księgowości – k.296-303)

Według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku nadwyżka majątku nad zobowiązaniami wynosiła minus 366.879,31 zł.

Na dzień 29 czerwca 2011 roku (data przekształcenia spółki jawnej w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością) nadwyżka majątku nad zobowiązaniami wynosiła minus spółki jawnej wynosiła minus 108.933,17 zł.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku nadwyżka majątku nad zobowiązaniami spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wynosiła minus 187.171,62 zł.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku nadwyżka majątku nad zobowiązaniami spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wynosiła minus 553.830,10 zł.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku strata nadwyżka majątku nad zobowiązaniami spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wynosiła minus 729.123,02 zł.

(opinia biegłej z zakresu księgowości – k.81-92)

Od maja 2010 roku spółka utraciła zdolność do wykonywania swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych.

(opinia biegłej z zakresu księgowości – k.296-303, min.00:01:50-00:26:10 protokół z 9.04.2018 r.)

Zadłużenie spółki z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od marca 2007 roku do czerwca 2014 roku wynosi 1.034.322,43 zł, z tytułu odsetek 320.142 zł, z tytułu kosztów upomnień przedegzekucyjnych 104,80 zł, z tytułu kosztów egzekucji 24.471,80 zł.

Nieopłacone składki wynoszą:

1) na ubezpieczenia społeczne za okres od stycznia 2010 roku do lipca 2010 roku, od września 2010 roku do grudnia 2012 roku, od lutego do sierpnia 2013 roku:

- 710.813,16 zł należność główna,
- 233.627 zł odsetki na dzień 15 grudnia 2015 roku,
- 15.559 zł koszty postępowania egzekucyjnego,

2) na ubezpieczenie zdrowotne za okres od sierpnia do grudnia 2010 roku, od lutego 2011 roku do czerwca 2012 roku, od sierpnia 2012 roku do sierpnia 2013 roku:

- 222.285,30 zł należność główna,
- 68.012 zł odsetki liczone na dzień 15 grudnia 2015 roku,
- 4.030 zł koszty postępowania egzekucyjnego,

3) na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od sierpnia do grudnia 2010 roku, od lutego do czerwca 2012 roku, od sierpnia 2012 roku do sierpnia 2013 roku:

- 10.649,77 zł należność główna,
- 3.012 zł odsetki liczone na dzień 15 grudnia 2015 roku,
- 820,40 zł koszty postępowania egzekucyjnego.

(rozliczenie – k.109-129 akt ZUS, opinia biegłej z zakresu księgowości – k.91-92)

Najstarsze zadłużenia spółki jawnej wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych powstały w styczniu 2010 roku.

(opinia biegłej z zakresu księgowości – k.91-92)

Do 31 grudnia 2012 roku majątek spółki wystarczył na pokrycie kosztów postępowania egzekucyjnego.

(opinia biegłej z zakresu księgowości – k.91-92)

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie dowodów z ww. dokumentów, których autentyczność ani treść nie była kwestionowana przez strony postępowania, zeznań ubezpieczonych oraz opinii biegłej z zakresu księgowości. Opinia biegłej z zakresu księgowości jest jasna, logiczna. Biegła sporządzając opinię oparła się na dostępnej dokumentacji finansowej spółki, a co więcej, w złożonych opiniach uzupełniających (pisemnej i ustnej), odniosła się również do dokumentacji przesłanej przez PFRON, wskazując na rozbieżności między sprawozdaniami finansowymi składanymi w KRS a przekazanymi przez PFRON.

Biegła podała, iż ze sprawozdania finansowego przekazanego przez PFRON (za okres od 1 stycznia do 31 maja 2013 roku wynika lepsza sytuacja finansowa spółki, gdyż o 400.000 zł został zawyżony kapitał zapasowy oraz o ponad 500.000 zł wzrosła wartość majątku trwałego. Biegła wskazała, iż dane w tym dokumencie zostały wpisane ręcznie a nie wygenerowane przez system księgowy. Nadto z opinii uzupełniającej wynika, iż dane w sprawozdaniach finansowych nie zmieniają oceny sytuacji finansowej spółki.

W ocenie Sądu, opinie biegłej z dziedziny rachunkowości dają pełen obraz sytuacji finansowej spółki.

W toku postępowania ubezpieczeni nie przedstawili innych dowodów na potwierdzenie swoich twierdzeń, że nie było podstaw do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości przed 16 września 2013 roku.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołania są niezasadne.

Kwestia sporna w niniejszej sprawie sprowadzała się do ustalenia, czy **R. B. i R. S.** odpowiadają za zobowiązania:

- 1) Agencji Usługowo – Handlowej Grupa Ochrona A. (...) spółki jawnej w Ł. za okres od stycznia 2010 roku do 29 czerwca 2011 roku jako współnicy spółki,
- 2) Agencji Usługowo – Handlowej Grupa Ochrona spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. od dnia 30 czerwca 2011 roku jako członkowie zarządu spółki.

z tytułu składek:

a) na ubezpieczenia społeczne za okres od stycznia 2010 roku do lipca 2010 roku, od września 2010 roku do grudnia 2012 roku, od lutego do sierpnia 2013 roku w wysokości:

- 710.813,16 zł (należność główna),
- 233.627 zł (odsetki obliczone na dzień 15 grudnia 2015 roku),
- 15.559 zł (koszty postępowania egzekucyjnego),

b) na ubezpieczenie zdrowotne za okres od sierpnia do grudnia 2010 roku, od lutego 2011 roku do czerwca 2012 roku, od sierpnia 2012 roku do sierpnia 2013 roku w wysokości:

- 222.285,30 zł (należność główna),
- 68.012 zł (odsetki obliczone na dzień 15 grudnia 2015 roku),
- 4.030 zł (koszty postępowania egzekucyjnego),

c) na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od sierpnia do grudnia 2010 roku, od lutego do czerwca 2012 roku, od sierpnia 2012 roku do sierpnia 2013 roku:

- 10.649,77 zł (należność główna),

- 3.012 zł (odsetki obliczone na dzień 15 grudnia 2015 roku),
- 820,40 zł (koszty postępowania egzekucyjnego)

oraz czy ubezpieczony **A. S.** odpowiada za zobowiązania:

1) Agencji Usługowo – Handlowej Grupa Ochrona A. (...) spółki jawnej w Ł. za okres od stycznia 2010 roku do 29 czerwca 2011 roku jako współnik spółki,

2) Agencji Usługowo – Handlowej Grupa Ochrona spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. od dnia 30 czerwca 2011 roku jako członek zarządu spółki

z tytułu składek

a) na ubezpieczenia społeczne za okres od stycznia 2010 roku do lipca 2010 roku, od września 2010 roku do grudnia 2012 roku, od lutego do lipca 2013 roku:

- 693.578,49 zł (należność główna),
- 230.179 zł (odsetki obliczone na dzień 15 grudnia 2015 roku),
- 15.559 zł (koszty postępowania egzekucyjnego),

b) na ubezpieczenie zdrowotne za okres od sierpnia do grudnia 2010 roku, od lutego 2011 roku do czerwca 2012 roku, od sierpnia 2012 roku do lipca 2013 roku:

- 215.308,37 zł (należność główna),
- 66.616 zł (odsetki obliczone na dzień 15 grudnia 2015 roku),
- 4.030 zł (koszty postępowania egzekucyjnego),

c) na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od sierpnia do grudnia 2010 roku, od lutego do czerwca 2012 roku, od sierpnia 2012 roku do lipca 2013 roku:

- 8.583,82 zł (należność główna),
- 2.599 zł (odsetki obliczone na dzień 15 grudnia 2015 roku),
- 820,40 zł (koszty postępowania egzekucyjnego).

Zgodnie z treścią art.31 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2017 roku, poz.1778) do należności z tytułu składek stosuje się odpowiednio art.115, art. 116, art.116a, art.117, art.118§1 i 2 oraz art.119 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz.U. z 2018 roku, poz.800).

Do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, odpowiedzialności osób trzecich i spadkobierców oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne (art.32 ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych). Ordynacja podatkowa ma zatem zastosowanie do odpowiedzialności osób trzecich w zakresie nieuiszczonych składek na ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na podstawie art.31 w zw. z art.32 ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych

W myśl art.115§1 Ordynacji podatkowej wspólnik spółki cywilnej, jawnej, partnerskiej oraz komplementariusz spółki komandytowej albo komandytowo-akcyjnej odpowiada całym swoim majątkiem solidarnie ze spółką i z pozostałymi wspólnikami za zaległości podatkowe (składkowe) spółki. Z kolei art.115§2 ordynacji stanowi, że §1 stosuje się również do odpowiedzialności byłego wspólnika za zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań, których termin płatności upływał w czasie, gdy był on wspólnikiem oraz zaległości wymienione w art.52 oraz art.52a powstałe w czasie, gdy był on wspólnikiem.

Orzekanie o odpowiedzialności wspólników spółki jawnej nie jest oparte na zasadzie winy i dlatego nie ma znaczenia ustalenie przyczynienia się do powstania zaległości ani stopień zaangażowania poszczególnych wspólników w działalność spółki jawnej. Odpowiedzialność ta ma bowiem charakter obiektywny, niezależny od zawinienia i jest solidarna.

Do wydania przez organ rentowy decyzji o odpowiedzialności wspólników spółki jawnej niezbędne było wykazanie, że zaległość składkowa dotyczy spółki jawnej, a odwołujący byli wspólnikami spółki w czasie powstania zobowiązań, które przerodziły się w dochodzoną zaległość spółki oraz jej wspólników.

Z kolei na ubezpieczonych spoczywał ciężar przedstawienia dowodów w celu wykazania okoliczności, które mogłyby stanowić o zwolnieniu ich z tej odpowiedzialności. Takich dowodów w toku postępowania ubezpieczeni nie przedstawili.

Z ustaleń Sądu wynika, iż najstarsza nieprzedawniona zaległość spółki jawnej z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych dotyczy stycznia 2010 roku.

Ubezpieczeni A. S., R. B. i R. S. byli wspólnikami spółki jawnej w okresie powstania zaległości z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, zatem odpowiadają całym swoim majątkiem za zobowiązania spółki jawnej w spornym okresie – od stycznia 2010 roku do 29 czerwca 2011 roku, bowiem wówczas spółka jawna została przekształcona w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością.

Biorąc pod uwagę treść art.115§1 i 2 zdanie pierwsze Ordynacji podatkowej nie ma wątpliwości co do tego, że były wspólnik spółki jawnej odpowiada za zaległości podatkowe tej spółki, wynikające z działalności spółki i powstałe w okresie, kiedy był od wspólnikiem. Gramatyczna wykładnia tego przepisu nie nasuwa żadnych wątpliwości, a w szczególności oczywistym jest, że pod pojęciem „byłego wspólnika” rozumieć należy każdego, kto wedle umowy spółki lub w świetle akt rejestrowych był jej wspólnikiem w określonym czasie, bez względu na to w jakich okolicznościach być nim przestał. Zatem wbrew argumentacji skarżących prezentowanej dotychczas na wszystkich etapach postępowania o „byłym wspólniku” można mówić nie tylko wówczas, gdy wystąpił on ze spółki lub doszło do jej rozwiązania, ale również w sytuacji przekształcenia spółki w inną formę prowadzenia działalności gospodarczej.

Spółka jawna została przekształcona w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością Agencję Usługowo – Handlową Grupa Ochrona spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością na podstawie uchwały wspólników z dnia 29 czerwca 2011 roku.

(...) spółki jawnej w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością nie powoduje, że ubezpieczeni nie będą traktowani jako „byli wspólnicy” spółki jawnej.

Zgodnie z treścią art.553 kodeksu spółek handlowych spółce przekształconej przysługują wszelkie prawa i obowiązki spółki przekształcanej. Odpowiednikiem tego przepisu - konstytuującego następstwo prawne na gruncie prawa cywilnego - jest art. 93a Ordynacji podatkowej, według którego osoba prawna związana (powstała) w wyniku przekształcenia innej osoby prawnej lub spółki niemającej osobowości prawnej wstępuje we wszelkie prawa i obowiązki przekształcanej osoby lub spółki w zakresie należności z tytułu składek. Przepis ten odpowiednio stosuje się do osobowej spółki handlowej związanej (powstałej) w wyniku przekształcenia innej spółki niemającej osobowości

prawnej (art. 93a § 2 o.p.). Wspólnicy przekształcanej spółki osobowej odpowiadają na dotychczasowych zasadach solidarnie ze spółką przekształconą za zobowiązania spółki powstałe przed dniem przekształcenia przez okres trzech lat, licząc od tego dnia (art.574 kodeksu spółek handlowych).

W ocenie Sądu zarzut dotyczący wygaśnięcia zobowiązania ubezpieczonych na podstawie art.574 kodeksu spółek handlowych za zobowiązania spółki jawnej jest chybiony, bowiem odpowiedzialność za szczególny rodzaj zobowiązań jakimi są zobowiązania o charakterze publicznoprawnym (zobowiązania z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne), uregulowana jest w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych i Ordynacji podatkowej, a konkretnie w odniesieniu do odpowiedzialności podatkowej (składkowej) osób trzecich - w Rozdziale 15 Działu III tej ustawy. Do orzekania o odpowiedzialności byłych wspólników za zobowiązania spółki zastosowanie znajdują więc wyłącznie te przepisy, jako szczególne w stosunku do przepisów kodeksu spółek handlowych. Wskazać także należy na treść art.118 Ordynacji podatkowej, zgodnie z którym nie można wydać decyzji o odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej, jeżeli od końca roku kalendarzowego, w którym powstała zaległość podatkowa, upłynęło 5 lat (§1).

Nie ma zatem wątpliwości, że ubezpieczeni odpowiadają za zobowiązania spółki jawnej jako jej byli wspólnicy.

Z dniem 29 czerwca 2011 roku powstała spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Agencja Usługowo – Handlowa Grupa Ochrona. W skład zarządu spółki wchodził A. S. jako prezes zarządu, R. B., R. S. i T. S..

Ubezpieczony A. S. był członkiem zarządu spółki do 21 sierpnia 2013 roku, zaś R. B. i R. S. do czasu upływu kadencji – do 17 września 2013 roku. T. S. zmarł w 2012 roku.

Zgodnie z treścią art.116§1 Ordynacji podatkowej za zaległości podatkowe spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem członkowie jej zarządu, jeżeli egzekucja z majątku spółki okazała się w całości lub w części bezskuteczna, a członek zarządu:

1) nie wykazał, że:

a) we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie zapobiegające ogłoszeniu upadłości (postępowanie układowe) albo

b) niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości lub niewszczęcie postępowania zapobiegającego ogłoszeniu upadłości (postępowania układowego) nastąpiło bez jego winy;

2) nie wskazuje mienia spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości podatkowych spółki w znacznej części.

Odpowiedzialność członków zarządu obejmuje zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań, których termin płatności upływał w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu oraz zaległości wymienione w art.52 powstałe w czasie pełnienia obowiązków członka zarządu (art.116§2 Ordynacji podatkowej). Przepisy dotyczące odpowiedzialności stosuje się również do byłego członka zarządu (art.116§4 Ordynacji podatkowej).

Regulacja ta stanowi wyjątek od zasady, że spółka kapitałowa odpowiada za swoje zobowiązania jedynie własnym majątkiem, inne zaś podmioty, w szczególności akcjonariusze (udziałowcy) czy też władze spółki takiej odpowiedzialności nie ponoszą. W tym kontekście przepisy szczególne statuuje tego rodzaju wyjątkową odpowiedzialność winny być wykładane w sposób rygorystycznie ścisły, który nie prowadzi do rozszerzenia odpowiedzialności poza ramy przesłanek ustawowych.

W ocenie Sądu organ rentowy wykazał następujące przesłanki:

1) fakt pełnienia przez ubezpieczonych funkcji członka zarządu w okresie powstania zaległości składkowych,

2) powstania zaległości składkowych za ten okres,

3) bezskuteczność egzekucji wobec spółki.

Bezskuteczność egzekucji w rozumieniu art.116§1 Ordynacji podatkowej wiąże się z brakiem możliwości przymusowego zaspokojenia wierzyciela poprzez wszczęcie i przeprowadzenie przez organ egzekucyjny egzekucji skierowanej do majątku spółki. Bezskuteczność egzekucji w takim rozumieniu występuje bez wątpienia wówczas, gdy sam wierzyciel dysponuje postanowieniem o umorzeniu postępowania egzekucyjnego ze względu na jego bezskuteczność. Są to również postanowienia o umorzeniu postępowania upadłościowego (art.361 punkt 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 roku - Prawo upadłościowe), względnie o oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2009 roku I UZP 4/09, Lex nr 512467, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 lipca 2009 roku I UK 46/09, Lex nr 529770).

Wysokość zadłużenia spółki z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych nie budzi wątpliwości wobec wyliczeń organu rentowego, opartych na złożonych dokumentach, których poprawności matematycznej nie kwestionował pełnomocnik ubezpieczonych.

Stosownie do treści art.116§1 Ordynacji podatkowej członek zarządu spółki może uwolnić się od odpowiedzialności za zobowiązania spółki, gdy wykaze, że we właściwym czasie zgłosił wniosek o ogłoszenie upadłości lub niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości nastąpiło bez jego winy. Ciężar udowodnienia tej okoliczności został nałożony na członka zarządu (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Łodzi z 11 lutego 2003 roku I SA/Łd (...) OSP 2004/5/69).

Ocena, czy upadłość zgłoszono we właściwym czasie wymaga uprzedniego ustalenia, czy i kiedy zaprzestano płacenia długów lub czy i kiedy ujawniono, że majątek spółki nie wystarczy na zapłacenie długów. Do badania istnienia przesłanki winy bądź jej braku można przejść jedynie wtedy, gdy ustalono, że nie został zgłoszony wniosek o ogłoszenie upadłości (nie wszczęto postępowania układowego).

Zgodnie z treścią art.11 ust.1 ustawy z 28 lutego 2003 roku Prawo upadłościowe i naprawcze, Dz.U. nr 60, poz. 353 ze zm. (w brzmieniu obowiązującym w spornym okresie) dłużnika uważa się za niewypłacalnego jeżeli nie wykonuje swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych. Stosownie do treści art.11 ust. 1a ww. ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze domniemywa się, że dłużnik utracił zdolność do wykonywania swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych, jeżeli opóźnienie w wykonaniu zobowiązań pieniężnych przekracza trzy miesiące.

W dotychczasowym orzecznictwie sądów administracyjnych dotyczącym odpowiedzialności członków zarządu za zobowiązania podatkowe (składkowe) spółki kapitałowej ukształtował się jednolity pogląd, z którego wynika, że dla powstania stanu niewypłacalności nieistotne jest, czy dłużnik nie wykonuje żadnych zobowiązań czy też tylko niektórych z nich. Nieistotny też jest rozmiar niewykonywanych przez dłużnika zobowiązań. Nawet niewykonywanie przez dłużnika zobowiązań o niewielkiej wartości oznacza jego niewypłacalność w rozumieniu tego przepisu. Jedynie krótkotrwale niepłacenie długów wskutek przejściowych trudności nie jest podstawą ogłoszenia upadłości (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 12 lipca 2017 r., sygn. akt I FSK 429/17, Wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 10 listopada 2015 r., sygn. akt III AUa 1218/15).

Wniosek o ogłoszenie upadłości został złożony przez członków zarządu spółki (...) w dniu 16 września 2013 roku. W okresie pełnienia funkcji w zarządzie przez A. S. nie został złożony wniosek o ogłoszenie upadłości.

Z ustaleń Sądu wynika, iż sytuacja finansowa spółki z ograniczoną odpowiedzialnością już od momentu jej powstania uzasadniała złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości. Według stanu na koniec 2009 roku zobowiązania (wówczas spółki jawnej) przekraczały jej majątek. Stan ten utrzymywał się również w 2011 roku. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością na koniec 2011 roku odnotowała stratę w wysokości 78.238,45 zł, a kolejnych okresach rozliczeniowych starta wyniosła – na dzień 31 grudnia 2012 roku 338.479,11 zł a na dzień 31 sierpnia 2013 roku

175.292,92 zł. (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością już w kwietniu 2013 roku nie wystarczyłyby na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego.

Nie można zatem przyjąć, że złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości w dniu 16 września 2013 roku przez ubezpieczonych ówczesnych członków zarządu R. B. i R. S. nastąpiło we właściwym czasie.

Niewątpliwie w okresie, gdy członkiem zarządu był również ubezpieczony A. S. wniosek o ogłoszenie upadłości nie został złożony.

W tej sytuacji należy rozważyć również przesłankę winy członków zarządu – ubezpieczonych w niezłożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości.

Stosownie do treści art.116 ust.1 punkt 1b ww. Ordynacji podatkowej członek zarządu może uwolnić się od odpowiedzialności za zaległości podatkowe (składkowe) spółki wówczas, gdy wykaze, że nie ponosi winy tym (również nieumyślniej, a więc, że nie przewidywał i nie mógł w żaden sposób przewidzieć), iż zaistniała w danym momencie sytuacja finansowa w spółce wymaga zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości bądź wszczęcia postępowania układowego w celu zapewnienia ochrony interesów jej wierzycieli przed niewypłacalnością. Brak wiedzy co do faktycznych zobowiązań spółki przez członka zarządu nie ma wpływu na ocenę istnienia przesłanki przewidzianej w powołanym wyżej przepisie zwalniającej członka zarządu z odpowiedzialności za zaległości podatkowe spółki. Brak w tym zakresie wiedzy członka zarządu obciąża członka zarządu jako osoby uprawnionej i zobowiązanej do prowadzenia spraw spółki.

Ubezpieczeni jako członkowie zarządu spółki powinni mieć wiedzę o sytuacji finansowej spółki na bieżąco, bowiem członkowie zarządu są bezwarunkowo uprawnieni i zobowiązani do kontrolowania stanu finansów i majątku spółki, co z kolei wiąże się z obowiązkiem posiadania przez każdego członka zarządu wiedzy o najważniejszych sprawach spółki. Nieznajomość stanu finansów spółki przez członka zarządu nie jest okolicznością zwalniającą go z odpowiedzialności za zaległości składkowe na podstawie art.116 Ordynacji podatkowej (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 29 stycznia 2015 roku, III AUa 383/14, Legalis nr 1285646). Zatem podział czynności (zadań) pomiędzy członków zarządu nie ma znaczenia dla ich odpowiedzialności z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne. Także subiektywne przekonanie członka zarządu, że mimo niepłacenia długów spółce uda się jeszcze poprawić kondycję, a więc przekonanie, że niespłacanie długów jest spowodowane przejściowymi trudnościami, nie ma znaczenia dla oceny przesłanki egzoneracyjnej członka zarządu od odpowiedzialności, jeżeli nie jest poparte obiektywnymi faktami uzasadniającymi ocenę, że spółka rzeczywiście miała szansę, w możliwym do przewidzenia, krótkim czasie, uzyskać środki na spłatę długów, co uzasadniałoby wstrzymanie się z wnioskiem o upadłość (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 16 kwietnia 2014 roku, III AUa 399/13 Legalis nr 1024102).

Należy także wskazać, że w postępowaniu w przedmiocie odpowiedzialności osoby trzeciej nie ocenia się prawidłowości działań osób reprezentujących spółkę ani organów egzekucyjnych (czy działały na korzyść, czy niekorzyść spółki). Bada się jedynie, czy konkretna osoba, w okresie kiedy piastowała funkcję członka zarządu spółki terminowo uiszczała jej zobowiązania podatkowe (składkowe), a jeśli nie była w stanie tego robić to, czy w celu uniknięcia odpowiedzialności za zaległości podatkowe (składkowe) złożyła wniosek, o którym mowa w art.116§1 punkt 1a Ordynacji podatkowej.

Kolejną przesłanką, która ewentualnie eliminowałaby odpowiedzialność członka zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością za zobowiązania podatkowe (składkowe) jest wskazanie przez członka zarządu spółki mienia umożliwiającego zaspokojenie w znacznej części zaległości podatkowych spółki. W toku postępowania ubezpieczeni nie wskazali majątku z którego można było prowadzić egzekucję.

Reasumując, ubezpieczeni nie wykazali zaistnienia przesłanek określonych w art.116 Ordynacji podatkowej, które dałyby podstawy do zwolnienia ich z odpowiedzialności za zobowiązania spółki z tytułu nieopłaconych składek

na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Mając na uwadze powyższe Sąd na podstawie art.477¹⁴§1 k.p.c. oddalił odwołania jako niezasadne.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art.102 k.p.c., zgodnie z treścią którego w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika organu rentowego obliczona od wartości przedmiotu sporu wynosiła 14.800 zł. Opłata ta została ustalona na podstawie §2 punkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 roku, poz.1804 z późn. zm.) w związku z §2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku (Dz.U. z 2016 roku poz. 1667) zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych. W niniejszej sprawie nie ulegało bowiem wątpliwości, że niniejsze postępowanie nie dotyczyło świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego i zaopatrzenia emerytalnego, a w swej istocie odnosiło się do wysokości świadczeń podlegających zwrotowi.

Mając na uwadze szczególny charakter sprawy, wysokość obciążenia ubezpieczonych z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne Sąd zwolnił ubezpieczonych od obowiązku ponoszenia kosztów opłaty za czynności pełnomocnika organu rentowego.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ubezpieczonych.

13 sierpnia 2018 roku